

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 12594
Tarih : 21.04.2021

45102

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih DÖNMEZ** tarafından Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ömer ÖCALAN

Şanlıurfa Milletvekili

Elektrik Piyasası Kapasite Mekanizması Yönetmeliği Değişiklik Taslağı ile pandemi yüzünden işsiz kalan, dükkanı kapanan esnaf başta olmak üzere faturasını ödeyemediği için elektriği kesilen milyonlarca yoksula kulak tıkayan AKP-MHP iktidarı; pandemi ve ekonomik daralma nedeniyle elektrik tüketiminin azaldığı, elektrik üretim fiyatlarının düştüğü, bu gerekçelerle de elektrik santrallerine pandemi yardımı yapacağına dair çalışmaya başlanmıştır. Yaklaşık olarak 4 milyon yurttaşın elektrik faturasını ödeyemediği gibi elektrik borçlarını ödeyemediği için DEDAŞ'ın elektriklerini kestiği çiftçilerin mahsulü tarlada kuruyorken AKP'nin sermayeden yana tavır takınması şaşırtıcı değildir.

Sizin ifadenizle; “2020 Eylül sonu itibarıyla 269 milyon 203 bin 49 elektrik faturasından sözleşmesine göre yükümlülüklerini yerine getirmeyen muhtelif elektrik abone gruplarının yüzde 0.4'ünün, 128 milyon 809 bin 427 doğal gaz faturasından sözleşmesine göre yükümlülüklerini yerine getirmeyen muhtelif doğal gaz abone gruplarının yüzde 0.04'ünün aboneliği feshedilmiştir” yurttaşların durumu açık bir şekilde böyle iken zarar ediyor gerekçesi ile elektrik şirketlerine yaklaşık olarak 3 milyar yardım yapmanız asla kabul edilir bir durum değildir. Üstelik söz konusu ödeme yurttaşın cebinden tahsil edilecektir.

45102

Şirketlere ödenecek pandemi yardımı parası, bilindiği gibi sistem işletmecisi olan kamuya ait Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi'nin (TEİAŞ) gelir tavanına ekleniyor. Gelir tavanındaki harcamalar ise elektrik faturaları aracılığıyla halka yansıtılacak. Bu harcamalar daha önce iletim sistemi kullanım bedeli olarak faturalarda görünüyordu ancak halk tepki göstermesin diye bu harcamalar dağıtım giderlerinin içine konduğu için artık faturalarda yer almıyor. Dolayısıyla şirketlere aktarılabacak paraları halk faturasının içinde '**gizli zamlar**' ödeyecek. Elektrik üreten şirketlere kapasite mekanizması adı altında 2018 yılından bu yana destek ödemeleri yapılıyor. Bu yolla 2018 yılında 1,4 milyar, 2019 yılında 2 milyar, 2020 yılında ise 2,2 milyar lira ödendi. Bu yıl 2,6 milyar lira ödeme planlanmıştı. Ancak pandemi yardımı için içine girince toplam **ödemenin 3 milyar liraya** yaklaşması bekleniyor. Söz konusu yardımın 4 ithal doğalgaz, 1 de ithal kömür santrali için yapılması planlanıyor. Ayrıca taslağa göre, destek mekanizması dışında kalan “yap-işlet” santralleri ile yaşı 13 yıldan büyük ve ithal kömür ve doğalgaz kullanan santraller 1 Temmuz 2021 tarihinden itibaren yardım mekanizmasına dahil edilecek.

Bu bağlamda;

- 1- Pandemi sürecinde, Bakanlığınızca borcunu ödemeyen vatandaşlara ve çiftçilere yönelik herhangi bir iyileştirme söz konusu değilken çoğu güçlü sermaye birikimlerine sahip elektrik üreticilerine dair yapılacak yardımla tam olarak neyi amaçlıyorsunuz?
- 2- 2020'nin eylül ayı sonuna kadar Türkiye'de yaklaşık 120 bin elektrik abonesinin elektriği kesildi, yaklaşık 57 bin abonenin ise borcunu ödeyemediği için doğalgazsız kaldığı bir gerçek iken yaklaşık olarak 3 milyar TL'nin sermaye sahiplerine dağıtılması sosyal devlet ilkesine aykırı değil midir?
- 3- Sermaye sahiplerine yapılan pandemi yardımı gibi çiftçilere de pandemi yardımı yapılmasına dair bir çalışmanız var mı?
- 4- 2021 Mart ayı itibariyle elektrik ve doğalgaz borcunu ödeyemeyen yurttaşlarımızın sayısı kaçtır?
- 5- Pandemi sürecinde borcunu ödeyemeyen kaç yurttaşımızın elektrik ve doğalgazı kesilmiştir?